

Valtiovarainvaliokunta, Valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto, 4.11.2020

LAUSUNTO

Aihe: Kannanotto: Taiteilijaeläkkeiden määrää tulee korottaa vuoden 2021 talousarviossa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö esitti vuoden 2021 budjettiehdotuksessaan, että taiteilijaeläkkeiden määrä nostettaisiin 100 eläkkeeseen vuodessa. Lopullisessa talousarvioesityksessä ei nostoa kuitenkaan esitetä. Nyt eläkkeitä myönnetään 51.

Taiteilijaeläkkeiden määrän nostaminen on myös kirjattu nykyiseen hallitusohjelmaan. Kansanedustaja **Marko Kilpi** teki lokakuussa talousarvioaloitteen tästä tärkeästä asiasta, joka tulisi ottaa huomioon vuoden 2021 talousarviosta päätettäessä.

Valtion myöntämät ylimääräiset taiteilijaeläkkeet ovat erittäin merkittävä perusturva ja välttämätön vanhuudenturva erityisesti kirjailijoille, kuvataiteilijoille ja säveltäjille, jotka työskentelevät useimmiten vapaina taiteilijoina. Tällä hetkellä lähes 90 % valtion taiteilijaeläkkeen hakijoista jää ilman eläkettä.

Taiteilijoiden tulot kertyvät useista tulonlähteistä ja taiteilijoiden eläkejärjestelmä on hajanainen. Suurelle osalle taiteilijakuntaa ei kerry työuran aikana juuri lainkaan eläkettä, ei vaikka he työskentelevät päätoimisesti ja ovat arvostettuja työssään. Nykyinen apurahojen Myel-vakuuttaminen on ollut voimassa vasta 10 vuotta, eikä ko. järjestelmä auta nyt eläkeikään ehtineiden, pitkän uran tehneiden taiteilijoiden asemaa.

Ylimääräisen taiteilijaeläkkeen suuruus vuonna 2019 on 1 363,50 euroa kuukaudessa. Osaeläke on puolet täyden eläkkeen määrästä. 49 kokoaikaista eläkettä lisää maksaisi valtiolle ensi vuonna 800 000 euroa.

Helsingissä 3.11.2020

Finlands svenska författareförening

Suomen Kirjailijaliitto

Suomen Säveltäjät

Suomen Taiteilijaseura